

TRIBUNA

Modest Guinjoan

Barcelona Economia i professor de la UPF

La Xina, de veïna

El flux d'immigrants als països membres de l'OCDE amb prou feines disminueix malgrat la crisi i el primer país emissor, a distància de la resta, és la Xina (l'any 2009, prop de mig milió de persones, un 9,2% del total). La implantació del gegant asiàtic segueix imparabile, a través de milions de productes que es fabriquen allí i, cada vegada més, de persones d'aquella ètnia en el nostre sistema productiu.

Hi ha parcel·les del treball assalariat copades pels immigrants en unes proporcions molt considerables (la construcció, l'agricultura o les feines domèstiques, per exemple), però en cap país europeu avançat no he vist tants negocis regentats per xinesos com a Catalunya. Deu ser perquè aquests emigrants tenen l'emprenedoria en l'ADN i perquè a casa nostra hi troben un terreny adobat per créixer-hi.

Feu balanç de les botigues, perruqueries, bars i restaurants que són propietat de xinesos. Estan a l'aguait de qualsevol traspàs, fan propostes sobre els que reben més clientela, sobre els que tenen propietaris en edat propera a la jubilació; són gent inquieta i amb voluntat d'invertir.

Des d'un punt de vista econòmic no hi ha res a objectar si negocis i empleats són regulars i compleixen les lleis. El que xoca és el seu relativament alt nivell d'implantació i que va en augment. El fenomen podria ser un reflex d'algunes tendències de fons en la nostra economia i en la nostra societat. Agafant de referència els casos de la restauració i el comerç de proximitat, en destaco quatre.

La primera és que els serveis indicats semblen poc atractius per a l'empresariat autòcton i en canvi ho són per al xinès. Si veiés que el país vessa d'iniciatives emprenedores en sectors tecnològicament avançats ho entendria, però no és el cas, més aviat n'anem escassos. No serà que ens ha quedat alguna cosa dels diners fàcils d'anys anteriors i encara no hem aterrat novament en el terreny de l'esforç i les rendibilitats incertes?

La segona és que aquestes activitats tampoc no

Potser ens ha quedat alguna cosa dels diners fàcils de fa poc i encara no hem aterrat de nou en el terreny de l'esforç

semblen massa atractives per treballar-hi ateses les servituds horàries (de caps de setmana, de vespres...) i la baixa retribució que se'n percep a canvi. Els xinesos ho accepten. Hi haurem de fer cap, vulguis no vulguis, tenint en compte l'escandalosa taxa d'atur del país?

La tercera és que el mercat català accepta (i demana, pel que es veu) un comerç no especialitzat, on hi trobes de tot (una virtut segons com), a tota hora (una altra) i a preu barat. Aquests atributs semblen adequats en els temps de crisi que corren, però alguna cosa s'ha trencat en el mercat quan a canvi de preus d'escàndol sacrificques qualitat de producte (el tirabuixó que no aguanta la segona ampolla) i de servei (el dependent que quan li demanes un matalàs de platja es pensa que li demanes una test, o el que demanant-li peix et porta carn).

Finalment, en quart lloc, un símptoma, més complex i potser més delicat, en forma de pregunta. Darrere la implantació xinesa, no hi ha una renúncia implícita per part de la societat catalana en el seu conjunt al model d'establiments especialitzats i culturalment propers? Proximitat no física, lògicament, sinó de tracte, de gestió i de servei.

En fi, sembla que el còctel d'una emprenedoria potser molt selectiva, una menor predisposició a l'esforç i una demanda amb baixíssima autoestima i que anteposa el preu a qualsevol altra cosa està fent canviar alguna cosa més que la fesomia dels actors en alguns negocis. I si això només fos el principi?